Атомник України

№30 (869) 27 липня 2017 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ПРОФСПІЛКОВИЙ ЛІДЕР — ТОЙ, КОМУ ДОВІРЯЮТЬ

Заводская первичка авторитет завоевывала по крупицам

Когда администрация и профсоюзная организация предприятия имеют точки соприкосновения в решении всех производственных и социальных вопросов жизни коллектива, а их взаимоотношения находятся в условиях постоянного конструктивного диалога, успех обеспечен. Именно так и работает администрация и профком Днепродзержинского химического завода. Как живет профсоюзная организация завода, какие первоочередные задачи решает, мы спросили у ее лидера Александра НОВИКОВА.

— Александр Леонидович, вы когда-нибудь думали, что вам придется заниматься профсоюзной работой, да еще на таком предприятии?

— Нет. Я сам желтоводец и востгоковец, начинал свою трудовую деятельность на РМЗ токарем 4-го разряда. Затем поступил заочно учиться в Днепродзержинский государственный технический университет (ДГТУ), со временем и жить переехал, теперь уже в Каменское. Работал в Днепре, но когда услышал о том, что часть производства ГНПП «Цирконий» выделяется и переходит в родной ВостГОК, приехал на собеседование. Вот так я попал на ДХЗ. Работал мастером по ремонту механического оборудования в цехе основного производства, затем механиком цеха, а с 1 ноября 2016 года – главный механик завода. Представлять свои интересы и права работники завода доверили мне в декабре 2015 года. Почему меня? Думаю, что поверили мне, да и взвалить дополнительную работу на себя я не боюсь.

— С какими трудностями пришлось столкнуться на новом поприще?

— Признаюсь как на духу, было очень сложно, не имел никакого представления, что и как делать, но доверие коллектива обязывает. Изучал законодательную базу, опыт работы коллег, профком ГП «ВостГОК» подставил дружеское плечо. А еще учусь быть публичным человеком, должность такая. Особенностью начала моей профсоюзной деятельности стало то, что коллектив ДХЗ формировался из работников ГНПП «Цирконий», которое имело миллионные долги по заработной плате. Школа, которую я прошел при решении этих вопросов, велика, никому не желаю вкусить такого хлеба. Очень помогла в решении этих проблем мой заместитель Виктория Сумарокова. Сегодня зарплата работникам выплачена. Но есть задолженность работникам «Циркония» (и не за один год) перед Пенсионным фондом по уплате единого социального взноса, а это будущее пенсионное обеспечение людей. Поэтому задача номер один — добиться через профильное министерство решения вопроса оплаты взноса в ходе ликвидации предприятия, ведь деньги от реализации имущества поступают. Помогает мне в этом вопросе и председатель ВООП Борис Филиппов.

— Легко ли формировалась профсоюзная организация ДХЗ?

— На момент создания ДХЗ в коллективе были две профсоюзные организации — Атомпрофсоюза и НПГУ. Когда прошел переход из ГНПП «Цирконий» в ГП «ВостГОК», конечно же, люди к таким переменам отнеслись настороженно, да и независимый профсоюз подогревал ситуацию. Трудящиеся ГНПП устали от неопределенности и незащищенности, частых смен руководства. Главное было показать перспективы, возможности социальной защищенности, и это в структуре ВостГОКа было сделано, в том числе и через Кол-

лективный договор. Заводской профсоюз авторитет завоевывал по крупицам, но сегодня есть и результат. Практически 100% работников завода состоят в Атомпрофсоюзе, а это, прежде всего, доверие, которое в нашей работе дорогого стоит.

— Над чем работаете сегодня, каковы первоочередные задачи?

— Прежде всего сегодня все силы ДХЗ брошены на выполнение производственной программы, плановых показателей, ведь увеличение прибыли — это возможность вложить деньги в модернизацию предприятия, и как следствие — улучшение безопасности условий труда, ведь производство у нас вредное. Конечно же, за этим стоит и вопрос премирования. Наше предприятие находится в большом промышленном городе и уровень заработной платы на других предприятиях на порядок выше. Поэтому все чаще задумываемся о повышении зарплаты, ведь хороших специалистов удерживать чем-то надо. Мы проводим консультации, ведем диалог с администрацией и первичной профсоюзной организацией ГП «ВостГОК» и надеемся еще на одно повышение зарплаты в этом году. Сейчас занимаемся организацией оздоровления и отдыха трудящихся и их детей. В этих вопросах у нас полная поддержка со стороны профкома комбината. Но коллектив хочет иметь свою оздоровительную базу, решаем вопрос о передаче на баланс ДХЗ части бывшей турбазы «Нептун», которая принадлежит ГНПП «Цирконий». Готовы вкладывать деньги и свой труд, чтобы привести ее в порядок. И, конечно же, я как спортсмен доволен организацией спортивной работы на заводе. Возобновили волейбольную команду, подставили плечо ветераны спорта. Сейчас уже делает первые шаги наша команда по мини-футболу, принимаем участие в городском чемпионате. Очень хочется, чтобы была своя спортивная база для ежедневных занятий. Ну а каждый день приходится решать много социальных и производственных вопросов наших работников, начиная от обеспечения средствами гигиены, оказания материальной помощи и до охраны труда.

— Александр Леонидович, вы были делегатом VI Съезда Атомпрофсоюза Украины, удалось ли там озвучить проблемы завода?

— Да, потому что до Съезда мы имели не один разговор с Председателем Атомпрофсоюза Украины Валерием Матовым, и в обсуждениях доклада звучали вопросы о возрождении циркониевого производства в составе ДХЗ и, конечно же, решение погашения задолженности по оплате ЕСВ. По жизни я оптимист и верю, что наше предприятие имеет хорошие перспективы, а коллектив сможет преодолеть все вызовы времени.

Интервью провела Елена МАЛООК
Фото Татьяны КОРСУНОВСКОЙ

КОРПОРАТИЗАЦІЯ НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»

Сформувати чіткий план дій, окреслити кроки для забезпечення реформування

17 липня Рівненську АЕС з ознайомчим візитом відвідали представники компанії «Делойт і Туш», які задіяні у виконанні проекту переходу НАЕК «Енергоатом» від унітарного державного підприємства до корпоративної економічної структури.

Метою візиту консультантів та експертів міжнародної консалтингової компанії «Делойт і Туш», яка здобула тендер на проект корпоратизації НАЕК «Енергоатом», стало ознайомлення керівництва РАЕС та представників її профспілкової організації з цілями, ключовими питаннями, етапами реалізації проекту «Україна: Енергоатом — сталий корпоративний розвиток». Проведення корпоратизації Енергоатома є однією з обов'язкових умов кредитної угоди з ЄБРР на реалізацію заходів Програми підвищення рівня безпеки діючих енергоблоків АЕС України (КзПБ). Нещодавно у Києві було презентовано початковий звіт корпоратизації.

За словами заступника керівника проекту, експерта «Делойт і Туш» Тараса Сірого, в липні наступного року має бути завершений проект 10-річного плану розвитку Енергоатома в напрямах управління фінансами, залучення довгострокового капіталу та управління грошовими коштами. Три етапи реалізації включатимуть огляд та оцінку наявної в Україні законодавчої бази, складання «дорожньої карти» корпоратизації Енергоатома, оформлення питань корпоративного управління та визначення повноважень правління з урахуванням найкращого досвіду та міжнародних стандартів. Як зауважив Тарас Сірий, Енергоатом очікує, насамперед, перетворення юридичної форми — з державного унітарного підприємства на публічне акціонерне товариство. У майбутньому це дозволить створювати спільні підприємства, залучати інвестиції, спростити схему взаємодії з Енергоринком, іншими словами, стати більш конкурентоспроможним підприємством з прозорою схемою управління. Наразі триває розробка «дорожньої карти», тобто плану заходів, необхідних для виконання корпоратизації, після ухвалення якої проводитиметься її супроводження та підтримка Компанії.

У позитиві майбутніх перетворень впевнений генеральний директор Рівненської АЕС Павло Павлишин. На його думку, під час процесу структурних змін важливо дотримуватись балансу, адже неминучість відходу від існуючої форми управління сьогодні очевидна. Підтвердженням тому є відсутність у світі державних унітарних підприємств атомної генерації.

***

18 липня представники ТОВ «Делойт і Туш», яке займається питаннями корпоратизації в енергокомпанії, знайомилися із роботою та перспективами розвитку Хмельницької атомної станції.

З основними показниками роботи атомної станції ознайомив гостей її генеральний директор Микола Панащенко під час робочої наради. Детальніше керівник підприємства зупинився на основних проектах, над реалізацією яких працює колектив Хмельницької АЕС і впровадження яких сприятиме розвитку галузі в цілому. Серед головних: продовження терміну експлуатації першого енергоблока; спорудження енергоблоків №3,4; реалізація проекту «Енергетичний міст« Україна — Європейський Союз» з підключення другого енергоблока ХАЕС до європейської енергосистеми ENTSO-E.

Фахівці в галузі корпоративного розвитку, у свою чергу, ознайомили керівництво Хмельницької АЕС із ключовими аспектами, ризиками та перевагами, а також завданнями та цілями проекту «Україна: Енергоатом — сталий корпоративний розвиток».

(Матеріали за темою — на 2–3-й стор.)

ЗАКОНОДАВЧІ НОВАЦІЇ

Про збереження дитячих оздоровчих закладів

6 червня 2017 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей та збереження мережі дитячих оздоровчих закладів», яким внесено зміни до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей».

Законом надається можливість охопити послугами оздоровлення та відпочинку дітей, зокрема, які проживають у населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення, дітей, взятих на облік службами у справах дітей як таких, що перебувають у складних життєвих обставинах.

Закон дозволить місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування виділяти кошти з місцевих бюджетів сім'ям, які мають дітей, насамперед, тих, що потребують особливої соціальної уваги та підтримки, для часткової оплати вартості путівок до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Введення таких понять, як «майнові об'єкти оздоровлення та відпочинку дітей» та «державний реєстр майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей» забезпечить збереження мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, дозволить запобігти ліквідації, передачі під заставу, перепрофілюванню, використанню не за призначенням об'єктів оздоровлення та відпочинку.

ВП «ЮЖНО-УКРАЇНСЬКА АЕС»: СПРАВИ БЛАГОДІЙНІ

Відремонтовано техніку для морських авіаторів

21 липня в автотранспортному господарстві (АТГ) Южно-Української АЕС учергове передано відремонтовану техніку українським військовим. Цього разу волонтери організували на базі АТГ ремонт автомобіля УАЗ-469 для морських авіаторів.

Представники військової частини 1688 морської авіації, яка сьогодні базується в Миколаєві, вже водинадцяте приїжджали в Южноукраїнськ за відремонтованою технікою. Річ у тім, що під час виходу з анексованого Криму військові змогли вивести літальні апарати, а от більшість автомобільної техніки — близько 200 одиниць, було втрачено. Те, що змогли врятувати, теж мало не надто привабливий вигляд і технічний стан.

УАЗ-469 в ремонтних майстернях АТГ побував уже двічі. Цього разу атомники протягом місяця ремонтували двигун — міняли поршневі деталі, виточували колінчастий вал.

Морські авіатори вкотре подякували майстрам та адміністрації атомної станції за таку потрібну для них допомогу. Начальник автомобільної служби військової частини Юрій Магарський каже, що нещодавно бригада взяла участь у польовому виході, під час якої майже 40 одиниць техніки рушили своїм ходом і без жодних проблем, отже, у цьому є велика заслуга южноукраїнських благодійників.

Оксана МІСЮКЕВИЧ
Фото Наталії КАРТАШОВОЇ

НОВИНИ ЕНЕРГОАТОМА

● Офіційно стартувало будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива. 6 липня 2017 року НАЕК «Енергоатом» отримав ліцензію Державної інспекції ядерного регулювання України на право провадження діяльності на етапах життєвого циклу «будівництво та введення в експлуатацію ядерної установки» — Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій (ЦСВЯП).

Місцем будівництва, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2016 року №721-р, у ліцензії визначена зона відчуження Чорнобильської АЕС.

Під час вручення ліцензії керівник Держатомрегулювання Борис Столярчук відзначив, що НАЕК «Енергоатом» виконав надзвичайно великий обсяг передбачених ядерним законодавством умов: «Тому на підставі виконання цілої низки обов'язкових процедур Державна інспекція з ядерного регулювання України прийняла рішення видати НАЕК «Енергоатом» ліцензію на будівництво та введення в експлуатацію ЦСВЯП». Пан Столярчук наголосив, що НАЕК «Енергоатом» виконав значну роботу, роботу державного масштабу, адже Україна щороку втрачає близько 200 млн доларів за вивезення відпрацьованого ядерного палива в РФ. «Але, — підкреслив очільник Держатомрегулювання, — справа навіть не в економіці: відомо, що відпрацьоване ядерне паливо є стратегічним матеріалом, майбутнім енергоресурсом. Технології невпинно розвиваються, і Україна матиме змогу використовувати цінні ядерні матеріали у майбутньому».

Борис Столярчук також зазначив, що технології Holtec International, які будуть застосовані в українському ЦСВЯП, вже використовуються в багатьох країнах світу, зокрема, у Швеції, Іспанії, Бельгії, США тощо, і це зайвий раз підтверджує безпеку цих технологій.

У свою чергу президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський відзначив, що до цього дня Україна пройшла тернистий шлях, довжиною понад 12 років, що минули з дня підписання контракту з Holtec International: «Ми пройшли дуже складний

На фото: на майданчику Рівненської АЕС тривають роботи з підготовки до транспортування ВЯП з Рівненської АЕС до майбутнього ЦСВЯП. Для цього будуть застосовуватися спеціальні контейнери за технологією Holtec International

шлях законодавчого врегулювання всіх питань із забезпечення будівництва нового ядерного об'єкта державного значення, усі процедури, які були ухвалені на законодавчому рівні вже після підписання контракту. І пройшли успішно. Незважаючи на внутрішньополітичну ситуацію в державі, яка постійно змінювалася, та неоднозначне ставлення до сховища з боку різних політичних сил, які використовували його у своїх передвиборчих програмах, у 2012 році було завершено процес законодавчого оформлення проекту — Верховна Рада України ухвалила Закон про будівництво ЦСВЯП».

«Сьогодні ми завершили регуляторний етап, отримали ліцензію на будівництво та введення в експлуатацію, і це насправді урочиста для нас подія», — наголосив Юрій Недашковський. Він висловив щиру вдячність «за увагу, можливо подекуди надто прискіпливу», з боку Держатомрегулювання та Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки, які «дуже ретельно та практично без вихідних аналізували велику кількість розробленої документації». На думку президента Енергоатома, це є свідченням того, наскільки професійним на державному рівні є ставлення до питань енергетичної безпеки. «І отримання ліцензії є найкращим результатом такого відповідального ставлення», — підкреслив Юрій Недашковський.

● НАЕК «Енергоатом» та Holtec International (США) провели технічну нараду з розширення співробітництва між компаніями у впровадженні сучасних рішень питань безпеки та ефективності при експлуатації та будівництві енергоблоків АЕС.

Нарада відбулася 18–19 липня у центральному офісі Енергоатома та Київському представництві Holtec International під головуванням президента Компанії Юрія Недашковського та за участі віцепрезидента з технологій реакторів — директора з ядерних технологій SMR, LLC Holtec International Томаса Марсілля.

Однією з головних тем наради стало планування спільних дій у вирішенні питань підвищення безпеки енергоблоків НАЕК «Енергоатом» у галузях, де корпорація Holtec International є провідним світовим гравцем та має визнання КЯР США та МАГАТЕ. Найважливішими результатами наради стали домовленості щодо залучення досвіду Holtec International у покращенні сейсмічної безпеки енергоблоків українських АЕС на базі сучасних стандартів МАГАТЕ та спільні плани щодо впровадження новітніх підходів із забезпечення задовільного стану корпусів українських реакторів.

Сторони обговорили можливості ліцензування та будівництва в Україні малих модульних реакторів SMR-160, розроблених компанією Holtec International. Учасники наради обговорили стан ліцензування зазначених реакторів у США, перспективи їх будівництва та експлуатації у Сполучених Штатах та інших країнах світу. У ході своїх виступів фахівці Holtec International підкреслили можливість локалізації на українських підприємствах виготовлення обладнання для SMR-160 та можливість виробництва в Україні палива для цих реакторів.

Юрій Недашковський подякував представникам Holtec International за докладні та змістовні презентації, компетентні поради та пропозиції та висловив переконання у високому потенціалі та ефективності спільних заходів, про впровадження яких домовились представники компаній. «Щодо діяльності в напрямі впровадження малих модульних реакторів, співробітництво з Holtec International дозволяє Україні брати участь в розробці сучасної енергетичної технології світового масштабу, котра розглядається провідними світовими державами як один із компонентів майбутньої безвуглецевої енергетики. Реактори саме цього типу можуть дати відповіді на багато викликів, які постали перед атомною енергетикою, підвищити рівень безпеки та ефективності атомних електростанцій, — зазначив керівник Енергоатома.

Він підкреслив, що для Енергоатома співпраця з Holtec International є стратегічним напрямом. «Наразі у співпраці з Holtec International Енергоатом приступив до практичних робіт зі створення в Україні Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива. Багаторічний досвід партнерства за цим складним проектом дозволяє нашим компаніям впевнено дивитись у перспективи співробітництва і за іншими напрямами, які забезпечать розвиток ядерно-енергетичного комплексу України», — додав Юрій Недашковський.

Під час технічної наради також вирішено співпрацювати за проектами впровадження стелажів ущільненого зберігання відпрацьованого ядерного палива та використання теплообмінного обладнання Holtec на українських АЕС. У цих галузях компанія Holtec International має сучасні розробки та багаторічний досвід.

Довідково. *Наприкінці 2016 року НАЕК «Енергоатом» став членом Консультативної ради Holtec з малих модульних реакторів і сьогодні активно вивчає перспективи їх будівництва в Україні.*

РЕФОРМИ — ТЕНДЕНЦІЯ ЧАСУ

ПРОФСПІЛКИ ОПИНИЛИСЯ НА УЗБІЧЧІ

Згідно з чинним законодавством, представницький орган трудового колективу підприємства не бере участі в його корпоратизації, що посилює ризики такого процесу

«Урядова постанова №802 від 29 серпня 2012 року «Про затвердження Порядку перетворення державного унітарного комерційного підприємства в акціонерне товариство» не передбачає участі трудового колективу в комісії, яка забезпечує процес перетворення підприємства з унітарного на акціонерне», — повідомила «УК» завідувач відділу правової роботи ЦК Профспілки авіабудівників України Каріна Плахова.

До внесення змін до постанови №802 у 2015 році представник трудового колективу долучався до складу комісії з корпоратизації підприємства та наглядової ради новоствореного акціонерного товариства. До 2015 року під час корпоратизації засновник підприємств, які планували до корпоратизації, подавав до Мінекономрозвитку пропозиції щодо перетворення. Зокрема, обґрунтування доцільності перетворення, відомості про очікувані наслідки, бізнес-план розвитку утвореного АТ з визначенням етапів, строків, джерел фінансування, результатів, прогноз надходжень до держбюджету, відомості про соціальні результати перетворень (кількість збережених або новостворених місць, покращення умов праці), вартість майнового комплексу підприємств за даними бухгалтерського обліку, вартість відповідної земельної ділянки та її розмір, відомості про реєстрацію прав власності або користування будинками, спорудами і земельними ділянками підприємства. Нині ці норми вилучено.

ДВІ ГОЛОВИ КРАЩЕ

Рішення щодо корпоратизації підприємств ухвалюють їхні органи управління. Зокрема, це Фонд держмайна, Мінекономрозвитку, ДК «Укроборонпром» тощо. За даними Мінекономрозвитку, станом на 8 червня цього року його наказами затверджено переліки 16 державних підприємств, які підлягають перетворенню на державні акціонерні товариства. У трьох з 16 підприємств процедури перетворення завершено: ДП «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» і ДП «Державний науково-дослідний та проектний інститут титану» (орган управління — Мінекономрозвитку), Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» (Мінінфраструктури). До цих переліків також введено підприємства, що належать до сфер управління Держрибагентства (ДП «Укрриба»), Міненерговугілля (ДП «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», ДП «Укртранснафтопродукт») тощо.

«Якби постанова №802 була чинною в попередній редакції, профспілки могли б контролювати процес корпоратизації, обстоювати долю соціальних об'єктів тощо. Але нині рішення щодо корпоратизації ухвалює орган управління підприємства одноосібно», — підкреслює заступник голови Федерації профспілок України Олександр Шубін.

До комісії з перетворення входитимуть не менш як двоє представників засновника (органа управління). Голова комісії — представник засновника, питання формування її складу також належать до його компетенції.

«Повноваження Мінекономрозвитку щодо доцільності перетворення держпідприємств, які не належать до сфери його управління, на акціонерні товариства законодавством не визначено», — уточнили «УК» у відомстві.

ПОСПІХ НЕБЕЗПЕЧНИЙ

Під час перетворення на акціонерні товариства підприємства можуть наражатися на певні ризики. На думку Олександра Шубіна, корпоратизація дає більшу гнучкість і водночас менший контроль за зменшенням майна. Якщо на держпідприємстві непросто щось продати, бо це єдиний майновий комплекс і для цього орган управління має вилучити об'єкт із нього, аргументувавши, що він не використовується, то у корпоративного підприємства немає поняття «цілісного або єдиного майнового комплексу». Це набір майна, частину з якого може бути враховано у статутному капіталі або навіть не внесено до нього, воно може перебувати у товаристві на праві господарського відання (тобто АТ його тимчасово обслуговує).

Якщо акціонерне товариство як юрособа взяло в банку кредит, банк може вимагати компенсацію майном на певну суму: майно стягують, і статутний капітал зменшується на цю суму. На держпідприємстві цього зробити не можна. Тобто є ризики, від яких підприємство могло б себе убезпечити завдяки участі трудового колективу.

«Внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України №802 в частині відновлення обов'язковості надання обґрунтувань доцільності корпоратизації, проведення аналізу її очікуваних наслідків та соціальних результатів розвитку підприємств за підсумками їх корпоратизації Мінекономрозвитку вважає недоцільним», — повідомили «УК» у прес-службі Мінекономрозвитку.

Чиновники аргументують свою позицію тим, що спрощення порядку спричинило активність суб'єктів управління об'єктами держвласності щодо прийняття відповідних рішень про перетворення. Перетворення державних унітарних підприємств на публічні акціонерні товариства, 100% акцій яких належить державі, забезпечить удосконалення управління такими об'єктами, підвищить ефективність використання держмайна, зокрема сприятиме збільшенню надходжень до держбюджету.

У Мінекономрозвитку наголошують, що кількісних і персональних обмежень щодо введення до зазначеної комісії представників підприємства законодавство не встановлює, і посилаються на досвід Укрпошти, до складу комісії з перетворення якої було введено представників підприємства та профспілки.

Але не всім пощастить, як Укрпошті. Оскільки законодавство не встановлює обов'язкового входження представників трудового колективу до комісії з перетворення, долі українських підприємств та їхніх трудових колективів залежать лише від лояльності їхніх органів управління. Чи можемо у важкі для економіки країни часи наражати на небезпеку українські компанії?

ПРЯМА МОВА

«Масований наступ роботодавців на права працівників»

Олександр ОКУНЄВ, голова правління Професійної асоціації корпоративного управління:

— В Україні, на жаль, відбувається масований наступ роботодавців на права працівників. У сучасних умовах більшість профспілок не змогла захистити працівників, обстояти їхні права. Майже 20 років працюю консультантом з корпоративного управління, але жодного разу до мене не зверталися представники профспілок. Це свідчить про їхній рівень і сучасність.

У Німеччині 50% складу наглядових рад обирають не власники бізнесу, а представники працівників (профспілки)! У Франції вони обирають 30% складу рад. В Україні ж останнім часом представники профспілок можуть бути присутніми з правом дорадчого голосу (тобто без права голосу) на засіданнях органів управління акціонерних товариств, якщо їх запросять.

Майже ніколи представники профспілок не відвідують засідань наглядових рад, не беруть участі у загальних зборах акціонерів. Їх туди не запрошують. І хоч у нас люблять говорити, що народ України, кожен громадянин є співвласником держкомпаній, вони існують автономно від народу. На жаль, керівництво держави, законотворці підтримують саме такий курс.

У нещодавно ухвалених КМУ Порядках відбору незалежних директорів до складу наглядових рад акціонерних товариств з великою державною часткою до складу комісій з конкурсного відбору кандидатів на посади незалежних директорів мають запрошувати представників міжнародних фінансових організацій та дипломатичних установ, професійних консультантів з відбору персоналу, які беруть участь у роботі комісій (за згодою) з правом дорадчого голосу. А представників громадськості, професійних асоціацій, які б могли фахово представляти народ України, запрошувати до роботи у складі таких комісій, виходить, не треба!

Мабуть, представники посольств іноземних держав зроблять це більш фахово. Залучати до корпоратизації представників громадськості, трудових колективів треба обов'язково. Але вони мають бути фаховими людьми, розумітися на питаннях корпоративного управління, інакше користі від них не буде.

Вікторія КОВАЛЬОВА

для «Урядового кур'єра», 18 липня 2017 року (друкується зі скороченням).

МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА ЄДНІСТЬ І ПОЗИЦІЯ

Десяткам тысяч людей отказано в правосудии

Прошел год после неудавшейся попытки государственного переворота 15 и 16 июля 2016 года, которую осудили турецкие, европейские и международные организации профсоюзов.

В EPSU были крайне обеспокоены последующими увольнениями десятков тысяч работников гражданских служб в соответствии с законодательством о чрезвычайном положении. Все они были обвинены в принадлежности или поддержке террористических организаций. С тех пор количество обвиняемых постоянно росло. Не было и нет доказательств того, что эти работники являются террористами или сочувствуют им. Десяткам тысяч людей отказано в правосудии, их лишили источников доходов, и их семьи страдают. Турецкими, европейскими и международными правозащитными организациями были зафиксированы многочисленные нарушения. Недавно турецкое правительство арестовало целый ряд правозащитников, и это почти через год после переворота. В тюрьмах находятся более 150 журналистов, тысячи уволены. Многие члены оппозиционных партий в парламенте были арестованы. Перечень нарушений прав человека продолжает расти. Продолжают расти и протесты против этих нарушений и, прежде всего, в Турции.

EPSU впервые осудил действия правительства год назад. С тех пор ситуация ухудшилась, турецкое правительство подталкивает страну к диктатуре. Недавние заявления президента Турции о обезглавливании людей, которых он называет предателями, ужасны. Турецкие, европейские и международные профсоюзные организации не поддерживают введение смертной казни.

Профспілки відповідно до Конституції України є єдиними організаціями, яким делеговано право на захист прав та інтересів трудящих!

ВЕКТОР РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ЯДЕРНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

АТОМНІ РЕФОРМИ, ЯКІ ЩЕ ТРЕБА ЗРОБИТИ

Масштабні амбіційні проекти розвитку ядерної енергетики та атомної промисловості України через безліч поточних проблем і об'єктивних фінансових можливостей так і залишаються, м'яко кажучи, не реалізованими. Так сталося з «логістикою» і термінами дії вітчизняних енергостратегій, створенням українського ядерно-паливного циклу. Сьогодні учергове деактивується питання на різних щаблях влади про корпоратизацію ДП НАЕК «Енергоатом». Під опікою і фінансуванням Європейського банку реконструкції і розвитку Енергоатомом цього року було укладено контракт із консультантом Компанії Delotte про розробку «дорожньої карти» корпоратизації НАЕК «Енергоатом» (див. «АУ» №9–10, 14–15, 20 за 2017 рік. — Ред.). «Хотілося б почути дискусії, полеміку з цього питання з міст-супутників атомних регіонів, — сказав у телефонній розмові з головним редактором газети начальник відділу соціального розвитку ВП «Южно-Українська АЕС» Валерій Кичак і запропонував висловити власну думку, але у незвичний спосіб — надрукувати його статтю на цю тему, опубліковану в «Атомнику України» 13 років тому. — Людям буде цікаво знати, що за цей період змінилося і в який бік»,— зауважив він.

Зважаючи на те, що процес корпоратизації — довгочасний, пов'язаний з комплексом складних проблем, а також, що такі перетворення — це справа не адміністрації чи владних органів, це справа всіх атомників і їхніх сімей, мешканців міст розташування АЕС і зон спостереження, редакція друкує цей аналітичний матеріал Валерія Леонідовича із «зухвалим», з огляду на запущену зараз процедуру корпоратизації НАЕК «Енергоатом», заголовком. Нагадаємо, що Валерій Кичак є досвідченим атомним профспілковцем, з 2005 по 2009 роки був міським головою Южноукраїнська.

Ми звертаємося ще раз до читачів висловити своє бачення, виразити власну позицію з приводу майбутніх докорінних змін у національному ядерно-енергетичному комплексі. Саме так — реформування у форматі галузі, бо за НАЕК «Енергоатом», мабуть, корпоратизація спіткає і ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

А ЧИ ПОТРІБНА КОРПОРАТИЗАЦІЯ ДП НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»?

Останнім часом, особливо після схвалення рішенням правління ДП НАЕК «Енергоатом» від 1.03.2003 року №5 «Концепції розвитку державного підприємства НАЕК «Енергоатом» на 2003–2008 роки», активізувалися дебати довкола процесу реструктуризації та підготовки до корпоратизації Компанії.

Готуючись до захисту диплому в Академії праці та соціальних відносин Федерації професійних спілок України на тему «Соціальні аспекти корпоратизації підприємств в Україні», я за допомогою наукового керівника, кандидата педагогічних наук, декана факультету соціального управління Жукова В.І. зібрав і опрацював практично весь наявний в Україні матеріал, що стосується проблем корпоратизації. Це і законодавчі та нормативно-правові акти України, проекти законів, законодавство країн Заходу та СНД, публікації в періодичній пресі та фундаментальні дослідження.

Тож хочу поділитися своїми дослідженнями з шановними читачами і, звичайно, з працівниками всього колективу ДП НАЕК «Енергоатом».

Безумовно, для нашого суспільства поняття корпоратизація, корпоративне управління тощо незнайомі, вони викликають передусім тільки негативну реакцію, зважаючи на той факт, що більшість населення України ще не оговталася від «ваучерів» та перших кроків і наслідків приватизації.

По-перше, необхідно визначитися, що ж таке «корпоратизація»?

Є дуже багато визначень цього поняття і, що характерно, вони дещо відрізняються, залежно від того, в якій країні, з яким суспільним устроєм були сформульовані.

Проаналізувавши нормативно-правові акти нашої держави та полеміку з цієї тематики, я сформулював своє визначення, що стосується тільки державних підприємств: Корпоратизація — процес зміни форм власності, управління, реструктуризація підприємств з метою залучення інвестицій і створення реальних умов для забезпечення подальшого розвитку, а також конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках реалізації продукції (послуг).

Проте, слід зазначити, що «корпоратизація» — не кінцевий результат великої роботи, в основі якої лежить головне — організаційна культура, або корпоративна культура.

Відомий французький соціолог, засновник французької соціологічної школи Еміль Дюркгейм (1858—1917) ще в 1893 році у своїй праці «Про розподіл суспільної праці» передбачав: «на наступному етапі суспільного розвитку виникне поступове перетворення солідарності «органічної» на «корпоративну», що представлена високодиференційованим суспільством із складною організацією і спеціалізацією, діяльною активністю і факторами індивідуальних можливостей та інтересів».

Віце-президент Фонду соціальної і економічної підтримки інтересів населення, кандидат соціологічних наук Кувакова І.М. (Російська Федерація) розглядає корпоратизм як «нову парадигму розвитку життєздатних суспільних систем», що характерне для окремих підприємств і суспільства в цілому. Корпоративний господарський устрій має переваги капіталістичного господарства, що поєднується з психологією взаєморозуміння і підтримки, які формуються соціалістичним ...устроєм. Поява нового феномену — корпоратизму — закономірний результат людського розвитку, що йде шляхом творення. Ні капіталізм, ні соціалізм не спроможні на сучасному витку цивілізаційного процесу звільнитися від вузькогрупових форм суспільного розподілу, що засновані на приватній чи формально загальній власності, партійної або кланової влади, на обмеженому власному уявленні чиновників про благо всього народу».

Отже, постає питання — як пов'язані організаційна і корпоративна культура. Можливо, ці поняття при глибшому вивченні є просто синонімами?

Як вважає доктор історичних наук Сергій Хенкін, «корпоративна культура розташована в діапазоні від авторитарного підпорядкування персоналу менеджменту до спільної з ним участі в управлінні».

Демократичний тип корпоративної культури передбачає спробу сформувати інтегрований, спільний тип управління, що спирається не на примушування працівника (наприклад, за допомогою наказів), а на його переконання. Можна навести дуже багато цікавих досліджень, що стосуються корпоратизації і корпоративного управління, корпоративної культури, проте повернемося до реалій сьогодення і конкретного державного підприємства НАЕК «Енергоатом».

Перші кроки реструктуризації НАЕК «Енергоатом» та підготовка до корпоратизації почалися, на мій погляд, наприкінці 2001 року з передачі об'єктів соціальної інфраструктури згідно з Законом України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» в комунальну власність міст-супутників АЕС.

Так, місту Южноукраїнську були передані: житлово-комунальне господарство з усіма будинками та об'єктами соціального призначення, водоканалізаційне господарство, дитячі садки. Звичайно, з передачею в комунальну власність територіальної громади вказаних об'єктів працівники також змінювали роботу, а це не один десяток людей. Зокрема, по житлово-комунальному господарству — більше 600 працівників, по водоканалізаційному господарству — близько 300, по дитячих дошкільних закладах — 450 осіб.

Звичайно, і не спеціаліст з питань управління або економіки може визначити, яке велике за обсягами фінансування господарство було передано в місто-супутник. А які результати?

А результати не дуже втішні, якщо не сказати, що негативні.

У 2003 році бюджет міста Южноукраїнська у цілому було виконано, хоча й недоотримано 3 млн 168 тис. грн від плати за землю, на якій розташовані об'єкти ЮУАЕС. Для міста це не така вже й мала сума.

З січня 2004 року закінчилася дія договорів супроводу, а бюджет міста, хоч його і називають «соціально орієнтованим», може забезпечити тільки існування, а не розвиток міста-супутника, в якому, до речі, живе зі своїми сім'ями весь персонал атомної електростанції.

Одним із показників ефективності бюджетного фінансування міст-супутників і підтримки монофункціональних міст з боку держави є, на мій погляд, стан злочинності. Так, за 2003 рік порівняно з 2002-м у місті Южноукраїнську зафіксовано зростання з таких видів кримінальних злочинів:

— на 21,4% тяжкі злочини (176 проти 145),

— на 400,0% вбивства (5 проти 1),

— на 61,6% крадіжки особистого майна, у т.ч. з квартир на 41,2%,

— на 75,6% по лінії незаконного обороту наркотиків, у т.ч. збут на 192,3%,

— на 92,5% хуліганство, скоєне в громадських місцях (77 проти 40),

— на 135,3% хуліганство на вулицях (40 проти 17),

— на 140,0% хуліганство раніше судимими (96 проти 40).

Погодьтеся, страшні цифри статистики!

Тепер поглянемо, як працював у цей період колектив ДП НАЕК «Енергоатом» у цілому.

У 2003 році вироблено найбільшу кількість електроенергії за всі роки роботи АЕС України — 31424 млн кВт/год, коефіцієнт використання встановленої потужності також найвищий за всю історію — 78,5%.

Фінансування соціальних затрат у 2003 році збільшилося порівняно з 2002 роком в 1,9 разу.

Чисельність працівників Компанії — 35752 особи.

Наскільки полярні цифри! Ось у цьому і є головна проблема, що немає зворотного зв'язку. Компанія, а отже, і весь колектив працюють дедалі ефективніше, а працівники, приїжджаючи з роботи додому в місто-супутник, бачать геть іншу картину. Під'їзди будинків через скорочення чисельності ЖКУ прибирають дедалі рідше, після роботи з сім'єю, особливо по місту, і не погуляєш, зважаючи на статистику з кримінальної ситуації. В медико-санітарній частині міста на харчування хворих бюджетом передбачено такі кошти, що вистачає тільки на склянку чаю без цукру. І подібних прикладів можна навести безліч. Але про це згодом.

У проекті закону України «Про корпоратизацію державних підприємств», реєстраційний номер 3354 від 9 квітня 2003 року дається таке визначення корпоратизації:

«Корпоратизація — це перетворення державних підприємств на відкриті акціонерні товариства (далі — товариства) з метою відновлення виробництва та вдосконалення управління такими підприємствами в ринкових умовах».

Як видно з наведених вище офіційних результатів діяльності Компанії, «відновлювати виробництво» не потрібно. Система управління ДП НАЕК «Енергоатом» і на цьому етапі вже має всі ознаки холдингової компанії або корпорації. Управління і фінанси сконцентровані в Києві в дирекції ДП НАЕК «Енергоатом». Виняток становить хіба що відсутність акцій і створення акціонерного товариства.

Є різні погляди на корпоратизацію таких підприємств, як ДП НАЕК «Енергоатом». Найчастіше державними інститутами розглядається варіант, при якому 100% акцій створюваного акціонерного товариства перебувають у власності держави (???). У такому разі і держава повинна бути єдиним інвестором. То що перешкоджає і на цьому етапі бути інвестором?

Депутат Верховної Ради України В. Бронніков пропонує варіант: 90% акцій у держави, 10% — продається. Потім покупець акцій після отримання прибутку продає акції назад, але вже за новою ціною.

Тепер розглянемо детальніше прибуток Компанії. Протягом останніх років ДП НАЕК «Енергоатом» виробляє для України практично половину від усього обсягу електроенергії. Водночас тариф на електроенергію встановлює Національна комісія з регулювання в електроенергетиці. Для інформації: тариф на електроенергію АЕС приблизно вдвічі нижчий від тарифу для теплових електростанцій. Далі ще цікавіше: електроенергія передається в Оптовий ринок електроенергії. А ОРЕ, звичайно, за допомогою Міністерства палива та енергетики і НКРЕ встановлює алгоритм розподілу зібраних коштів від споживачів. Внаслідок такого «алгоритму» Компанія в 2003 році недоотримувала щомісяця близько 70 млн грн. У 2004-му картина та сама — оплата реалізованої електроенергії на рівні 90%.

Яке ж акціонерне товариство чи корпорація витримають таку, м'яко кажучи, ситуацію? Мабуть, жодне — результат буде один — банкрутство Компанії. Ось тоді вже треба буде робити «відновлення виробництва» за допомогою, мабуть, приватних інвесторів, якщо вони захочуть мати справу з атомною енергетикою.

Ще одна проблема, як вважають спеціалісти Міжнародного центру перспективних досліджень, — це закріплення за ДП НАЕК «Енергоатом» соціальних зобов'язань. ДП НАЕК «Енергоатом» опосередковано (через реалізацію електроенергії на енергоринку) продає товари та послуги пільговим категоріям громадян. Обсяг пільг має бути компенсовано Компанії за рахунок коштів бюджету. Проте за умов неспроможності бюджету профінансувати всі зобов'язання держава нагромаджує фактично безнадійні борги перед постачальниками послуг. Ця ситуація обмежує інвестиційні ресурси Компанії та погіршує фінансові показники».

Тепер усе ж таки спробуємо відповісти на головне запитання: чи потрібна корпоратизація ДП НАЕК «Енергоатом»?

Просто відповісти — не потрібна, це визнати небажання подальшого розвитку, зважаючи на міжнародний досвід. Однак не треба забувати і останні так звані корпоративні скандали, і банкрутства світових корпорацій Enron, Parmalat та ін.

На мій погляд, на цьому етапі в ДП НАЕК «Енергоатом», та, мабуть, і в інших компаніях та підприємствах потрібно запроваджувати корпоративні принципи і навчатися корпоративної культури. А корпоративна культура, як нас переконують її ідеологи, базується на участі в управлінні всього персоналу. Щодо персоналу ДП НАЕК «Енергоатом», то він показав свою спроможність працювати в нових умовах, пройшовши через невиплату заробітної плати, акції протесту, відплив висококваліфікованих працівників у Росію, Китай та інші негаразди.

На завершення слід повернутися до ситуації в містах-супутниках. Хоч би як ми хотіли, але треба визнати, що створення корпорації передбачає передусім отримання прибутку для вирішення фінансових питань учасників корпорації. Такій витратній сфері, як соціальна, місця в процесах корпоратизації просто немає.

То хто буде опікуватися містами-супутниками?

У бюджеті коштів не вистачає. Підприємства, на яких можна було б влаштуватись на роботу членам сімей атомників, їхнім дітям, не прийнято було будувати ще за Радянського Союзу. Сім'ї будівельників, знову ж таки, зважаючи на приклад міста Южноукраїнська і Ташлицької ГАЕС, мабуть, уже і забули, що таке своєчасне і нормальне отримання заробітної плати.

Тож відповідь вимальовується одна. Корпоратизація потрібна, але тільки після вирішення на найвищому державному рівні проблем монофункціональних міст-супутників АЕС. І, насамперед, через принципи бюджетного фінансування.

Що стосується Компанії загалом, то розробка і прийняття принципів корпоративного управління, розвиток корпоративної культури не будуть зайві і на цьому етапі.

Валерій КИЧАК,
заступник голови профспілкового комітету ВП «Южно-Українська АЕС», депутат міської ради Южноукраїнська

(газета «Атомник України» від 16 квітня 2004 року №16)

МІЖНАРОДНА ПРОФСПІЛКОВА ЄДНІСТЬ І ПОЗИЦІЯ

Судят главу Конфедерации независимых профсоюзов

12 июля в городе Шымкент начался судебный процесс в отношении Ларисы Харьковой — председателя ликвидированной в январе 2017 года Конфедерации независимых профсоюзов (КНПРК), сообщает «Фергана.Ру». Ее обвиняют в присвоении и растрате профсоюзных средств.

Уголовное дело в отношении Харьковой было возбуждено по заявлению сотрудника Шымкентского нефтеперерабатывающего завода Бейсембаева, вышедшего из Конфедерации 23 декабря 2016 года, что не помешало ему обратиться в полицию лишь в начале января 2017 года.

Однако в нынешнем судебном процессе в качестве потерпевших заявлены Сагира Нурбекова, председатель «Независимого профсоюза учителей» (также бывший председатель КНПРК), и Сауле Абдибаева, председатель профсоюзного комитета станции скорой помощи в Шымкенте.

Казахстан ведет широкомасштабные репрессии против лидеров и активистов независимых профсоюзов в Мангистауской области (Западный Казахстан). Местные власти и руководство нефтесервисной компании Oil Construction Company (OCC) в начале января подавили мирную акцию протеста рабочих. 20 января были арестованы председатель профсоюза работников компании Амин Елеусинов и инспектор по труду профсоюза Нурбек Кушакбаев. Его приговорили к сроку в 2,5 года.

Федерация профсоюзов Украины (ФПУ) заявила о полной поддержке позиции Международной конфедерации профсоюзов, которая осуждает приговор суда о лишении Нурбека Кушакбаева свободы сроком на 2,5 года за призывы к забастовке на своем предприятии в защиту интересов и законных прав членов профсоюза. ФПУ призвала власти Казахстана пересмотреть приговор и освободить профсоюзных активистов.

Захищати інтереси членів профспілки, підвищувати її імідж, зміцнювати солідарність і єдність — це основа і сила профспілки

ПРОГРАМА МИСТЕЦЬКОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

«Веселі канікули» у Палаці культури РАЕС

Палац культури Рівненської АЕС, у рамках студії раннього мистецького розвитку дітей «Промінчики», третій рік поспіль реалізує програму творчих здібностей дітей під назвою «Веселі канікули». Захоплююча та багатогранна програма проходить у різноманітних гуртках та у формі цікавих майстер-класів.

Зробити літо незабутнім, яскравим і сповненим вражень легко з денним табором «Веселі канікули», що функціонує в стінах Палацу культури РАЕС. Цього року програма табору діє з початку червня та триватиме до кінця літа. За символічну плату батьки мають можливість забезпечити насичене дозвілля дітлахів під наглядом професіоналів. Окрім традиційних танців, співів, малювання, керівники гуртків пропонують дітям спробувати себе в театральному мистецтві, розписі на тканині, ліпці скульптур, різьбленні по дереву та іншому.

Проект «Веселі канікули» спрямований на соціалізацію дітей та підлітків, розвиток їх особистісних навиків. Це хороша нагода відкрити приховані таланти у дітей, а результати їх роботи наприкінці кожного сезону можна вільно побачити на організованих виставках у фойє ПК РАЕС.

Як зазначає завідувач сектору гурткової роботи Палацу культури РАЕС Олена Наумчук, діти можуть обрати заняття до душі не лише на літній період, адже ця програма — чудова нагода, щоб визначити гурток, в якому вони бажають займатись і надалі. «Вже понад рік ми опікуємось не лише дітками шкільного віку, тепер розвивальну програму «Веселі канікули» і гуртки Палацу культури можуть відвідувати дітлахи від 4 років, — наголошує О. Наумчук. — Батьки мають бути впевнені, що тут у комфортних та безпечних умовах діти з користю проведуть вільний час».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ

Співоча майстерність южноукраїнців

Три Гран-прі і два перших місця привезли южноукраїнські хорові та інструментальний ансамблі, а також солісти-вокалісти Палацу культури «Енергетик» ВП ЮУАЕС з IV Всеукраїнського фестивалю «Пісенний драйв», що відбувся в Очакові. Організатором заходу став Миколаївський обласний центр народної творчості.

Упродовж трьох днів майже сто конкурсантів з 15 областей України на сцені концертної зали санаторію «Борисфен» змагалися в співочій та інструментальній майстерності. Палац культури «Енергетик» ВП ЮУАЕС на цьому фестивалі представляли чотири колективи: народні хор української пісні «Любисток», камерний хор «Ренесанс», інструментальний ансамбль «Візерунки» та ансамбль української пісні «Берегиня». Усі вони повернулися додому з призами та нагородами.

У номінації «Вокальні ансамблі та гурти» народний хор української пісні «Любисток» і народний камерний хор «Ренесанс» завоювали Гран-прі, а народний ансамбль української пісні «Берегиня» привіз додому диплом за 3-тє місце.

У номінації «Солісти-вокалісти» володарками Гран-прі та першої премії стали южноукраїнки Марія Якубець і Ольга Сорокіна відповідно.

А в номінації «Вокально-інструментальні ансамблі та гурти» перше місце посів народний інструментальний ансамбль «Візерунки» Палацу культури ВП ЮУАЕС.

ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ВІДПОЧИНОК

Гори кличуть!

Краще гір можуть бути лише гори. Це твердження людей, які хоч раз у житті підкорили ту чи іншу вершину. Бо на горі додається адреналіну, звідти відкривається надзвичайно великий простір, непомітний через буденність, там відбувається переосмислення власних можливостей і навіть власного буття.

Група представників Хмельницької АЕС, серед яких переважали пенсіонери, за сприяння профспілок та адміністрації ХАЕС, які допомогли з транспортом, здійснила сходження на одну з найвищих гір Карпат — Чорногору, або ж Піп Іван. Маршрут від села Дземброня до вершини не можна вважати складним, але й легким він не є — треба дертись на крутояри, долати стланік (низькорослі зарості ялівці сибірської та різновидів), спускатись і знову підніматись вгору, аж поки не виникне на горі силует споруди, не притаманної для вершини, — колишньої обсерваторії. Гора у два кілометри 22 метри — одна з шести двотисячників Українських Карпат. Сюди як магнітом тягне людей, схильних до пригод. Людмила Малько та Віктор Шевчук не минають нагоди, щоб дістатися вершини. На їх рахунку кілька десятків сходжень. Звичайно ж, були у колективі люди, які вперше здолали маршрут. Попри дощ, який є майже постійним супутником таких походів, попри труднощі маршруту, всі залишилися задоволеними і гордими за свою фізичну форму, за відчуту радість спілкування з природою.

Віктор ГУСАРОВ

УРЯД ВИРІШИВ…

Кабінет Міністрів вніс зміни до Порядку забезпечення інвалідів автомобілями.

Ухвалена постанова врегульовує питання безоплатного передавання у власність особі з інвалідністю автомобіля, визнаного гуманітарною допомогою, яким вона була забезпечена через органи соціального захисту населення і користувалася більш як 10 років, а також передавання таких автомобілів членам сім'ї чи спадкоємцям особи з інвалідністю. Зокрема, визначено, що автомобілі передаватимуть у власність за рішенням місцевих органів влади.

Нагадаємо, що до внесення зазначених змін передбачалося, що заходи, пов'язані з передаванням у власність автомобілів, визнаних гуманітарною допомогою, здійснюються за рішенням Мінсоцполітики.

ТВОРЧІ ТАЛАНТИ АТОМНИХ МІСТ

Чорно-біла історія Енергодара — на фото Анатолія Масльонкова

Найвідоміший в Енергодарі фотограф — Анатолій Масльонков відзначив свій 80-й день народження. Документальні кадри, на яких він зобразив історію будівництва Запорізької теплової та Запорізької атомної електростанцій, а також Енергодара — вже частина історії нашого міста.

Понад шість десятків років літописець міста-енергетиків займається фотографією, що стала для нього і роботою, і віддушиною. Анатолій Масльонков самоучка, який все життя удосконалює свою професійну майстерність. За його фотографіями можна простежити, як будувалося місто, розвивалося, чим воно жило 30-40 років тому.

Анатолій Михайлович з категорії людей, які відрізняються тонкою увагою до деталей. Фотографуючи десятки років, він вже відчуває, який кадр може увійти в історію, головне — встигнути натиснути на кнопку фотоапарата.

«Фотографія відображає історію. Незважаючи на те, що життя часом підносить цікаві сюжети, фотограф все одно повинен думати, як зробити знімок кращим. Кожен знімок — це мить історії або чийогось життя. Адже життя іноді підносить такі моменти, які можуть здатися просто нереальними навіть людині з дуже багатою уявою. Бо недостатньо просто опинитися в потрібному місці в потрібний час, набагато важливіше зуміти правильно відобразити те, що відбувається», — розповідає Анатолій Масльонков.

Його по праву можна назвати майстром чорно-білої портретної і репортажної зйомки. Він уміє точно передати в кадрі не тільки подію, а більшою мірою — емоції людей. В його архівах — кілометри плівки… А на них — кожен об'єкт, що будується в Енергодарі, різні події і люди… З фотографіями відомого енергодарського фотографа надруковано чотири глянцеві книги-альбоми, присвячені його творчій діяльності.

Анатолій Михайлович і досі не розлучається з фотоапаратом. Знімає не так багато, як раніше, але найважливіші події, що відбуваються в Енергодарі, намагається відобразити.

КОРИСНО ЗНАТИ

Вологі серветки для особистої гігієни сьогодні використовує багато хто. Крім цього, з їх допомогою можна позбавити неприємного запаху взуття. Покладіть по серветці у кожний чобіт на ніч, і вранці вони не пахнутимуть потом.

А ще вологі серветки чудово знімають статичну електрику на одязі й побутовій техніці.

Не менш ефективні вони й у прибиранні шерсті, яку гублять домашні улюбленці під час линьки. Вологою серветкою легко зібрати навіть довгі шерстинки кішок і собак.

РОЗПОВІДАЄ СПЕЦІАЛІСТ

Пережити спеку

Нинішнє літо, обіцяють синоптики, ще буде багате на жаркі дні. Що ж відбувається в нашому організмі, коли навколо плюс 30 і вище? Як він реагує на спеку? Адже оптимальні температурні умови влітку мають бути в межах 18–24 градусів тепла.

У спеку потерпають нирки, суглоби (внаслідок зневоднення починають кристалізуватися солі в нирках, на поверхні суглобів), у щитоподібній залозі формуються вузли, а через згущення крові зростає ризик тромбоутворення.

В Україні є різні кліматичні зони, тому в одних регіонах — спекотно й волого, а в інщих — спекотно й сухо. А як же краще для людини? «Суха» спека переноситься легше, тоді як «волога» дає додаткове навантаження на організм. Адже в умовах підвищеної вологості гірше регулюється теплообмін, людині важче пітніти, є додаткове наваження на серцеву систему.

Чому одні люди добре переносять спеку, а інші стають мляві, як мухи?

Це залежить від багатьох чинників — рівня адаптованості організму, віку, супутніх хвороб. Звісно, молода здорова людина потерпає від спеки менше, ніж пенсіонер-гіпертонік. А ще її важче витримувати в містах, аніж у селах чи на природі. Адже від розпеченого асфальту піднімається додаткове тепло, випаровуються шкідливі речовини. Тому за можливості намагайтеся ховатися від духоти в парку чи лісі. А якщо реагуєте на неї погіршенням самопочуття, треба допомогти організму пережити її.

У спекотний день людина втрачає до 3,5 літра рідини — через шкіру, дихальну та видільну системи. Тож потрібно поповнювати цей дефіцит. Але не солодкою водою, квасом чи пивом, а звичайною питною водою. Оскільки у спеку з організму вимиваються калій та натрій, слід пити трохи підсолену воду — вона нормалізує баланс, зменшує випаровування та затримує рідину в організмі. Досить покласти дві-три крупинки солі у склянку. Можна й підкислювати воду — додайте кілька крапель лимонного соку чи вкиньте скибку лимона, або ж всипте лимонної кислоти. Добре пити молочну сироватку, узвари, морси, компоти. Вони насичують організм вітамінами, мікроелементами, антиоксидантами та нормалізують кислотно-лужний баланс в організмі. Доречним стане м'ятний чай — ментол має легку охолоджувальну дію. А ще можна збадьоритися, якщо змочити водою чи вологими серветками потилицю, шию, ділянку під пахвами, ліктьові чи підколінні згини, тобто ділянки, де судини близько підходять до шкіри. Це охолодить і освіжить.

Отто СТОЙКА,
головний лікар
Київського
центру здоров'я

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Атомник України

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України

Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Жилянська, 5-б, оф. 5, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»
Головний редактор Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 590-18-22
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»: 04073, м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 5000